

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 133/2023
23.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Петровића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 373/21 од 05.07.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 690/22 од 09.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Петровића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 373/21 од 05.07.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 690/22 од 09.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 373/21 од 05.07.2022. године, окривљени АА је оглашен кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је претходно утврђена појединачна казна затвора у трајању од једне године и три месеца и због кривичног дела непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из члана 296. став 1. КЗ, за које му је претходно утврђена појединачна казна затвора у трајању од четири месеца, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 04.07.2020. године до 04.09.2020. године.

Истом пресудом окривљеном је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од једне године, рачунајући од правноснажности пресуде, с тим што се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере.

Поред тога, истом пресудом окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка суду и ОЈТ у Лесковцу, наведене у изреци пресуде, као и суду на име паушала износ од 15.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана

правноснажности пресуде, док је привремени старатељ правног следбеника сада пок. ББ, ВВ, ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 690/22 од 09.11.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Милош Петровић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и поведе закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док из образложења произилази и повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер су побијане пресуде засноване на доказу на коме се према одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати судска одлука, а као незаконит доказ означава налаз и мишљење вештака саобраћајне струке Игора Милановића од 20.08.2020. године, као и допуну налаза и мишљења овог вештака, која је израђена на основу службене белешке - исказа сведока ГГ датог у ПУ Нови Пазар дана 04.07.2020. године.

Налаз и мишљење судског вештака саобраћајне струке Игора Милановића од 20.08.2020. године, као и допуна налаза и мишљења овог вештака, резултат су законито спроведене доказне радње вештачења и као такав представља законит доказ. Ово стога што, из списка предмета произилази да је вештачење извршено и његов налаз и мишљење сачињен по наредби јавног тужиоца у Лесковцу од 12.08.2020. године, којом је наложено да се изврши саобраћајно – техничко вештачење на околности настанка саобраћајне незгоде – узрока, која се догодила 03.07.2020. године у 22,30 часова у Лесковцу, на државном путу 2А реда на деоници петља Лесковац – центар Лесковца – Власотинце. Допуна налаза и мишљења је извршена по наредби судије Основног суда у Лесковцу, са главног претреса од 15.11.2021. године, којом је наложено да се утврди место судара и прецизна брзина возила којом је управљао окривљени на основу трагова регистрованих приликом увиђаја, зауставни пут и могућност избегавања незгоде, те је након тога, суд испитао судског вештака на главном претресу дана 01.04.2022. године, на наведене околности.

По оцени Врховног касационог суда, службена белешка - исказ сведока ГГ дат у ПУ Нови Пазар дана 04.07.2020. године, саставни је део списка и писмене документације, поред записника о увиђају, потврде о привремено одузетим предметима, фотодокументације лица места и није посматрана изоловано, већ у склопу свих наведених писаних доказа, који се односе на опште околности саобраћајне незгоде, приликом давања налаза и мишљења вештака саобраћајне струке, те су супротни наводи браниоца окривљеног, оцењени као неосновани.

Самим тим, побијаним правноснажним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се поднетим захтевом браниоца неосновано указује.

Поред тога, бранилац у захтеву за заштиту законитости истиче да су и првостепени и другостепени суд погрешно применили закон односно погрешно применили бланкетну норму Закона о безбедности саобраћаја на путевима (у даљем тексту ЗОБС) и то члан 77. став 3. тачка 1), односно да у конкретном случају није било места примени наведених норми Закона о безбедности саобраћаја на путевима, због чега је правна квалификација радњи окривљеног погрешна, на који начин бранилац указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим из следећих разлога:

Из списка предмета – изреке првостепене пресуде се утврђује да је окривљени критичног дана, на државном путу другог А реда, пут 258 на деоници петља Лесковац центар – Лесковац (Власотинце), на 10 км и 250 метара, у близини надвожњака, као учесник у саобраћају, управљајући теретним моторним возилом марке „...“, рег. ознаке ..., поступио противно одредбама чл.23 ст.1, чл.42 ст.1 и чл.77 ст.2 ЗОБС-а и тиме тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот и тело ошт.пок. ББ...на тај начин што је управљајући наведеним возилом десном коловозном траком гледано у правцу Ниша, с обзиром на категорију пута којим се кретао, није обратио пажњу на пешака ошт. сада пок. ББ која се налазила на десној коловозној траци којом се кретао и што брзину кретања свог возила од 60 км/час, није прилагодио особинама и стању пута, видљивости, прегледности, и другим саобраћајним условима, тако да возило може благовремено да заустави пред сваком препреком коју под датим условима може да види или има разлога да предвиди, и да управља возилом на начин којим не угрожава безбедност саобраћаја, с обзиром да је коловоз био мокар и да је видљивост била слаба, јер је била ноћ и што је и под таквим условима возилом управљао са укљученим предњим кратким светлима, иако је морао да управља возилом са укљученим предњим дугим светлима...када је услед наведених пропуста у вожњи, предњим делом возила – браником ударио у тело ошт.сада пок. ББ, након чега је возилом вукао и котрљао тело оштећене испод возила, у дужини од око 23,15 метара, а потом задњим левим точком прешао преко доњих екстремитета ошт.сада пок. ББ у висини обе натколенице, након чега је окривљени возилом напустио лице места, док је ошт.пок. ББ задобила вишеструке повреде ...услед којих повреда је наступила смрт ошт.пок. ББ...

Одредбом члана 23. став 1. ЗОБС-а прописано је да је возач дужан да обрати пажњу на пешаке који се налазе на коловозу или ступају на коловоз или исказују намеру да ће ступити на коловоз.

Одредбом члана 42. став 1. ЗОБС-а прописано је да је возач дужан да брзину кретања возила прилагоди особинама и стању пута, видљивости, прегледности, атмосферским приликама, стању возила и терета, густини саобраћаја и другим саобраћајним условима, тако да возило може да благовремено заустави пред сваком препреком коју под датим околностима може да види или има разлога да предвиди, односно да возилом управља на начин којим не угрожава безбедност саобраћаја.

Одредбом члана 77. став 2. ЗОБС-а прописано је да ноћу, на моторном возилу за време вожње у саобраћају на путу, морају да буду укључена дуга светла.

По оцени Врховног касационог суда, из изреке првостепене пресуде јасно произилази да је окривљени критичном приликом поступао супротно обавези из члана 23. ст.1., члана 42. ст.1. и члана 77. став 2. ЗОБС-а. Стога Врховни касациони суд супротне наводе захтева, да у конкретном случају није било места примени бланкетних норми из члана 77. став 3. тачка 1) ЗОБС-а, бланкета који није ни примењен у конкретној ситуацији, а тиме и повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, оцењује као неосноване.

Бранилац у захтеву, у оквиру битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, у образложењу захтева истиче да се налаз и мишљење вештака машинске струке Слободана Ђорђевића од 12.05.2022. године, темељи на незаконитом налазу и мишљењу вештака саобраћајне струке од 20.08.2020. године, да исти није извршио вештачење конкретног возила окривљеног, већ је налаз засновао на подацима из каталога возила исте врсте и марке, те да нађене вредности не одговарају реалним, имајући у виду да су вредности из налаза засноване на чињеници да наведено возило има фабрички уграђену куку и степеник, а да конкретно возило на задњем делу не поседује наведене елементе. На овај начин бранилац правноснажну пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде закона из члана 440. ЗКП, а која повреда, не представља законски разлог због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, те се Врховни касациони суд у оцену истих није упуштао.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, међутим у образложењу захтева не указује конкретно у чему се наведена повреда састоји, већ опширно износи да је могућност избегавања саобраћајне незгоде ствар способности сваког од учесника у саобраћају и његове умешности у управљању, те процене ситуације, те да иста не представља кривицу за настанак саобраћајне незгоде, већ се ради само о доприносу истој, те да је на овакав начин повређен закон у смислу постојања кривичног дела у радњама окривљеног. Бранилац даље наводи, да је одредбом члана 77. став 3. тачка 1) Закона о безбедности саобраћаја на путевима прописано да је возач дужан да уместо дугих светала употребљава кратка светла, када при мимоилажењу са другим возилом оцени да светлом заслепљује возача возила који му долази у сусрет, а увек на растојању мањем од 200 метара. Бранилац истиче да је наведену одредбу првостепени суд тумачио на штету окривљеног, чиме је повредио начело *in dubio pro reo*. Погрешна примена материјалног права од стране нижестепених судова учињена је и у односу на кривично дело из члана 296. став 1. КЗ, имајући у виду да су судови кривицу окривљеног

погрешно засновали на утврђеној чињеници да су све повреде оштећене које су довеле до смртог исхода настале заживотно.

На овај начин бранилац у суштини оспорава чињенично стање утврђено првостепеном и потврђено другостепеном пресудом, односно повреде закона из члана 440. ЗКП. Како наведене повреде, као ни повреда закона из члана 16. став 1. ЗКП, коју бранилац такође истиче, не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни касациони суд ни у оцену истих није упуштао.

Из изнетих разлога, налазећи да у предметном кривичном поступку нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП, као ни повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Петровића, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, захтев за заштиту законитости одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић